Rezultatele sondajului expres al studenţilor de la instituţiile de învăţământ superior din mun. Chişinău

Transparency International – Moldova (TI-Moldova) a efectuat în cadrul proiectului de monitorizare a implementării *Strategiei Naţionale de prevenire şi combatere a corupţiei* finanţat de Fundaţia Soros-Moldova şi Partnership for Transparency Fund un sondaj expres al studenţilor instituţiilor de învăţământ superior subordonate Ministerului Educaţiei. Scopul sondajului expres este evaluarea opiniilor respondenţilor privind respectarea normelor etice, profesionalismul şi integritatea în instituţiile de învăţământ superior. Sondajul s-a desfăşurat la ieşirea din 5 universităţi din mun. Chişinău: Universitatea de Stat din Moldova (USM), Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM); Universitatea Tehnică din Moldova (UTM), Universitatea Liberă Independentă din Moldova (ULIM) şi Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" (UPSC). Sondajul nu este suficient de reprezentativ pentru a face concluzii pentru întreg sistemul de învăţământ superior.

Intervievarea a fost efectuată în baza unui chestionar care include atât întrebări de tip închis care propun respondenţilor să aleagă opţiuni de răspuns, cât şi întrebări de tip deschis care le oferă posibilitatea să-şi expună obiecţiile şi propunerile vis-a-vis de activitatea instituţiei (vezi chestionarul în anexa 1).

Suplimentar la intervievarea studenţilor, a fost analizat conţinutul paginilor web instituţiilor de învăţământ enunţate în contextul existenţei şi aplicării Codului de etică/integritate[1].

Rezultatele succinte ale sondajului sunt următoarele.

Existenţa Codului de etică/de integritate şi familiarizarea cu prevederile acestuia

Majoritatea absolută a respondenţilor (85%) susţin că în instituţiile în care învaţă există un Cod de etică/integritate. Acest lucru este confirmat prin prezenţa informaţiilor despre coduri pe paginile web ale ASEM, UTM şi ULIM, cele mai relevante fiind la ASEM (Codul de etică al instituţiei, componenţa Comisiei de etică, rezultatele unui sondaj în rândul studenţilor, posibilitatea anunţării despre abaterile de la Cod prin e-mail, spoturi educaţionale etc.). Totuşi, este de remarcat că informaţiile despre coduri sunt destul de sumare, nu sunt postate la vedere pe paginile web, ceea ce face căutarea lor destul de dificilă (ex., la ASEM informaţia despre Codul de conduită este plasată la rubrica *Divertisment*, la UTM – la rubrica *Informaţii şi publicaţii/acte normative*, la ULIM – *Senatul ULIM/CODEX*).

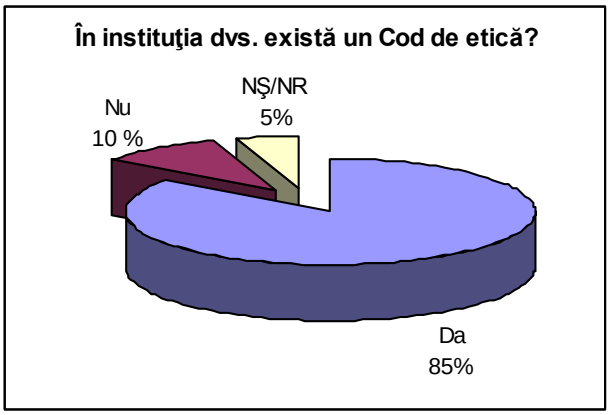

Majoritatea respondenţilor care ştiu despre existenţa Codului de etică susţin că sunt familiarizaţi cu prevederile lui. În ce priveşte sancţionarea persoanelor vinovate de încălcarea Codului de etică, doar ¼ din respondenţi au invocat că persoanele vinovate au fost sancţionate, ½ din respondenţi – că sancţiuni nu au fost aplicate şi ¼ din respondenţi nu au răspuns la întrebare. Este de menţionat faptul că, pe paginile web ale instituţiilor, nu sunt indicii că supravegherea normelor etice poartă un caracter permanent şi că în cazul abaterilor sunt aplicate sancţiuni.

[1] A fost analizat conţinutul paginilor web: www.usm.md (Universitatea de Stat din Moldova), www. ase.md (Academia de Studii Economice a Moldovei); www.utm.md (Universitatea Tehnică din Moldova), www.ulim.md (Universitatea Liberă Independentă din Moldova) şi www.upsc.md (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă").

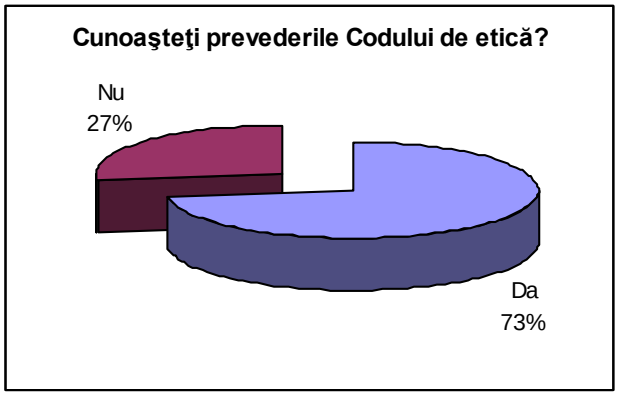

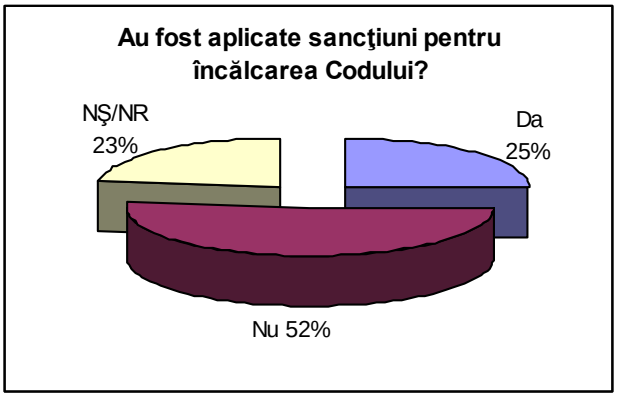

Practici de copiere, plagiat, compilaţie

Se atestă o situaţie îngrijorătoare privind practicile de copiere şi plagiat: circa 2/3 din respondenţi afirmă că în instituţia în care învaţă se copie la examene, teste şi aproape jumătate din respondenţi invocă cazuri de plagiere a referatelor, eseurilor, tezelor de licenţă. Se poate conchide că instituţiile de învăţământ nu întreprind suficiente măsuri pentru a preveni aceste fenomene, inclusiv prin verificarea lucrărilor de licenţă, doctorat şi sancţionarea persoanelor care comit fraude intelectuale.

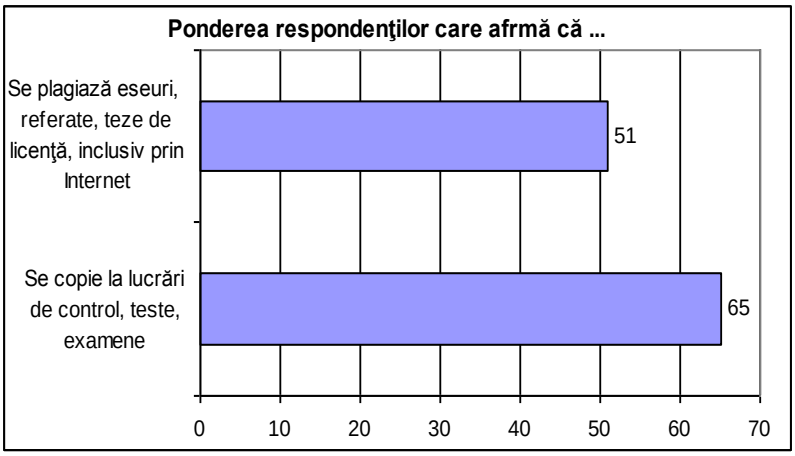

Este alarmantă şi extinderea, pe parcursul a mai multor ani, a fenomenului de comercializare a tezelor şi referatelor prin intermediul Internet-ului (în special, paginile web www.diplom.md, www.teza.md**),** anunţurilor prin poşta electronică şi prin aşa-numită „publicitate stradală" prin care se promovează practici ilicite de furt intelectual.

În acest context TI – Moldova a atenţionat Ministerul Educaţiei şi Ministerul Afacerilor Interne asupra necesităţii luării de atitudine fată de situaţia existentă şi, în cazul în care cadrul legal nu prevede sancţiuni *semnificative* pentru persoanele care practică sau intermediază furtul intelectual, să recurgă la dreptul de a iniţia stabilirea unor asemenea sancţiuni în vederea prevenii pe viitor a acestui fenomen (copia scrisorii – în anexa 2).

Calitatea prelegerilor, informarea despre criteriile de evaluare a cunoştinţelor

Majoritatea respondenţilor au remarcat că profesorii fac tot posibilul pentru ca prelegerile lor să fie cât mai clare, utile, precum şi că aceştia informează studenţii despre criteriile de evaluare a cunoştinţelor.

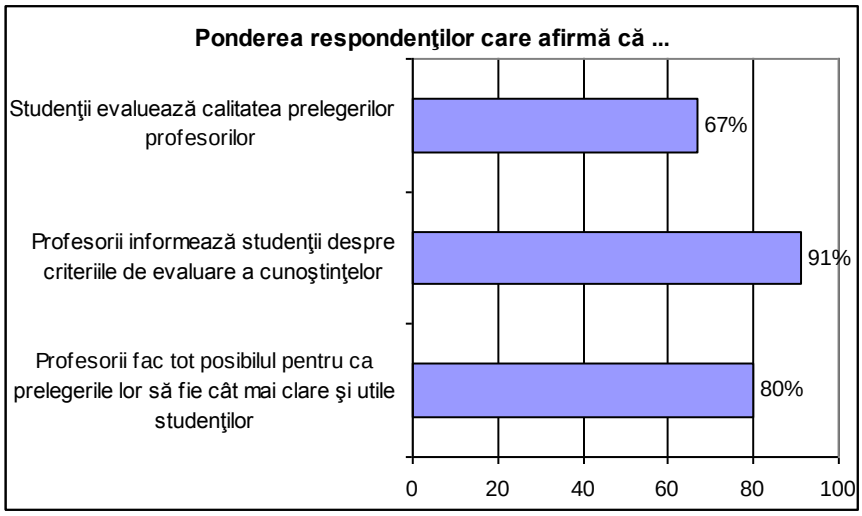

Circa 2/3 din studenţii chestionaţi susţin că evaluează calitatea prelegerilor profesorilor.

Analiza paginilor web ale instituţiilor de învăţământ a arătat că doar la ULIM sunt publicate informaţii despre planificarea unor sondaje de evaluare a calităţii prelegerilor de către studenţi *(p.3 din Programul de activitate a Senatului ULIM pe 2011-2012,*

Sondajul de opinie a studenţilor privind calitatea studiilor www.ulim.md/assets/files/senat).

Cazuri de hărţuire în instituţiile de învăţământ

Deşi sunt puţini respondenţi care afirmă despre existenţa cazurilor de hărţuire a studenţilor de către profesori în funcţie de naţionalitate, stare socială, religie, gen, etc. (15% din cei intervievaţi) şi despre cazuri de hărţuire a profesorilor de către studenţi (11%), cerinţa de interzicere a hărţuirii trebuie să fie continuu promovată şi supravegheată în cadrul universităţilor.

Plăţi neoficiale în instituţiile de învăţământ

Aproape jumătate din respondenţi susţin că studenţii întreprind tentative de mituire a profesorilor şi circa 30% - că profesorii sunt cei care solicită bani, cadouri şi favoruri pentru a nota mai bine studenţii.

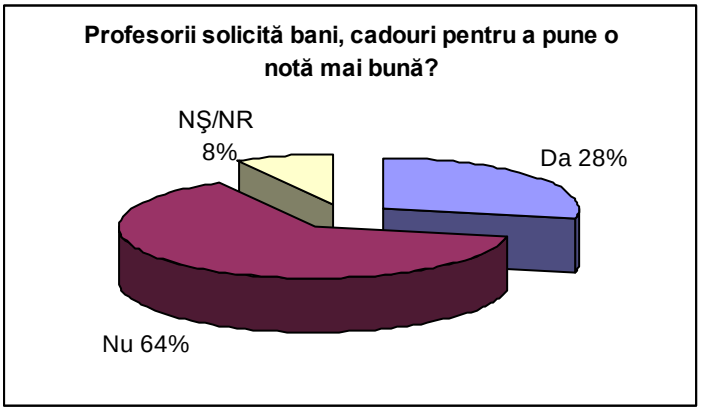

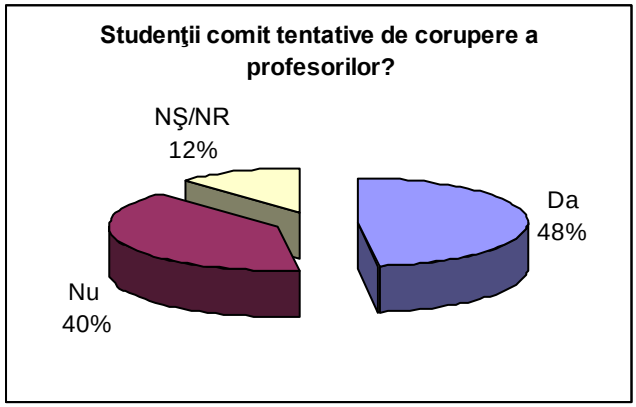

Răspunsurile la întrebarea deschisă despre cazurile de plăţi neoficiale arată că, de cele mai multe ori, aceste plăţi sunt iniţiate de studenţii care nu frecventează lecţiile sau cei care au o reuşită slabă. Totuşi, există şi practici când profesorii sunt cei care dau de înţeles că pentru a susţine lucrarea de laborator sau examenul trebuie de plătit neoficial.

Întrebare deschisă	**Garantându-vă anonimatul, vă rugăm să ne povestiţi dacă pe parcursul ultimului an au fost cazuri ca angajaţii instituţiei să vă dea de înţeles că vă pot ajuta să susţineţi examenul, teza de licenţă etc. în schimbul unei sume de bani, cadouri etc. ?**

USM:

- La noi la USM există o practică „deosebită" de apreciere a cunoştinţelor: cât de bine nu a-i cunoaşte subiectul de studii, profesorul te apreciază cu note foarte slabe, te poate lăsa şi restanţier. În aşa mod se dă de înţeles studenţilor să dea mită pentru a obţine note mai bune;
- Personal n-am achitat niciodată bani pentru note la examene şi cred că studentul care învaţă sistematic nu va da mită la profesor;
- Am fost martor când un profesor de la facultate i-a spus colegei mele că pentru a-i ridica nota trebuie să-i aducă un cadou de după hotare;
- Nu am auzit nici un caz când profesorii ar solicita bani sau cadouri pentru a nota mai bine studenţii, în schimb ştiu că unii colegi de-ai mei care au note mai slabe sau sunt restanţieri vin cu iniţiativa de a oferi profesorilor cadouri sau bani pentru a susţine examenele;
- Mi s-a cerut 30 Euro pentru nota 6 la un examen;
- Şefa grupei ne spune care e suma de bani necesară sau tipul cadoului care trebuie să-l oferim profesorului, tot ea este intermediarul care transmite banii sau cadoul profesorului. Ea ne zice că şi atunci când eşti bine pregătit de examen, trebuie să plăteşti bani pentru a avea garanţii că vei obţine o notă bună;
- De obicei, profesorii le dau de înţeles studenţilor care au note mai slabe sau care sunt restanţieri/USM;
- La noi la facultate profesorii au o tactică mai specifică: cât de bine nu au învăţa, oricum ne pun note foarte slabe, astfel ne dau de înţeles ce ar trebui să facem pentru a avea o notă mai bună;
- Unii dintre colegii mei au încercat să dea bani profesorului pentru a obţine note mai bune, eu personal aşa

ceva nu am făcut;
- Profesorii de la noi ne dau de înţeles că trebuie să le dăm bani, notându-ne foarte slab sau lăsându-ne restanţieri;

UPSC
- Fiecare examen, teză sau lucrare are „preţul" ei în dependenţă de nivelul de cunoştinţe ale studentului. Eu personal încerc să învăţ mai bine pentru ca să nu cheltuiesc din bugetul familiei;
- La noi înainte de examene şefa grupei numeşte „taxa" la examen sau tipul cadoului care trebuie să-l oferim profesorului;
- În anul trecut am fost bolnavă o perioadă lungă. Pentru că n-am reuşit să susţin la timp examenul şi n-am dorit să rămân repetentă am plătit bani profesorului;
- Profesorii ne dau de înţeles că salariile sunt mici, preţurile mari, au şi ei copii şi că este foarte obositor cu atâţia studenţi. De aceea la examene noi strângem bani pentru profesori şi ei ne notează mai bine;
- În perioada sesiunilor şefa grupei sau altcineva, de regulă acei care au o reuşită mai slabă, încep a strânge de la fiecare o anumită sumă de bani pentru fiecare examen. Dacă cineva dintre studenţi doreşte o notă mai mare, acesta trebuie să plătească mai mult;
- La noi sunt profesori care, oricât n-ai învăţa, îţi poate dovedi că nu ştii bine materialul. Vii o dată, de două ori la examen şi înţelegi că rişti să fii exmatriculat. E o tactică a profesorilor de a impune studentul să le dea mită;
- Cei care iniţiază la noi plăţile neoficiale sunt studenţii care nu frecventează lecţiile sau care au o reuşită proastă. Acei care învaţă şi cunosc materialul nu-şi cumpără notele.

ASEM
- De obicei, la noi se strâng bani pentru a susţine examenele. Dacă ai plătit ai un fel de"asigurare" că vei primi o notă de trecere;
- Orice notă are preţul său: de exemplu, pentru nota 5 la un examen trebuie de plătit 500-600 lei, iar pentru o notă de 7 – vreo 700 lei;
- O prietenă de-a mea a susţinut în acest an teza de licenţă. Teza (lucrarea) a cumpărat-o de la o profesoară de la facultate care i-a scris-o.
- La noi la facultate, în cazul când un profesor a fost prins că ia mită, el este dat afară. Dar, peste ceva timp, el este restabilit în funcţie sau pleacă să predea la altă universitate";
- Am „susţinut" sesiunea de iarna anul trecut. M-a costat 250$.

ULIM:
- Nu am plătit mită, cu atât mai mult că la noi nici nu-i posibil, e foarte dificil şi poţi „zbura" afară;
- La noi cu mita e foarte strict, poate să te dea afară, aşa că evit plăţile neoficiale;
- Personal nu am achitat mită. Cred că la noi la universitate e mare riscul ca prof-ul să-şi piardă locul de muncă pentru cadou sau bani luaţi;
- Există şi la noi mita, dar nu aşa de deschis ca în alte universităţi. Trebuie să găseşti persoana potrivită şi modul de a oferi banii/cadoul pentru ca persoana să nu te poată refuza;
- Nu mi s-a întâmplat aşa ceva niciodată. Dar ştiu cazuri când studenţii care au frecventat prost orele şi nu au nivelul de pregătire necesar pentru a susţine examenele au plătit bani pentru a lua note de trecere;
- E foarte dificil să dai mită la noi în universitate, poţi reuşi doar dacă eşti bine cunoscut cu cineva din angajaţi sau chiar din rectori;
- Îmi fac studiile aici al 5-lea an, mai studiez încă o specialitate şi în acest timp nu am oferit niciodată cadouri sau bani profesorilor;
- Am încercat anul trecut să-i dau un cadou profesorului, dar el n-a luat, de atunci n-am mai făcut asemenea propuneri;
- La noi majoritatea profesorilor se tem să ia mită pentru a nu-şi pierde serviciul, dar dacă ai persoane cunoscute la anul 3-4 sau prin alţi profesori poţi plăti mită pentru a susţine examenul:

UTM:
- La universitate, la examenul la „Rezistenta materialelor" pentru nota 7 am plătit 700 lei. Am făcut-o printr-un intermediar;

- La noi există un sistem foarte inteligent de a da de înţeles că trebuie să-i oferi ceva profesorului. De ex., la susţinerea lucrărilor de laborator profesorul îţi adresează mai multe întrebări, unele dintre ele nu au nimic cu tema susţinută. Dacă nu le cunoşti, te trimite să mai înveţi „oleacă", apoi încă „oleacă". Daca n-ai „priceput ideea" şi nu mulţumeşti profesorul, rişti să nu susţii sesiunea;
- La examen pentru nota 8 i-am dat personal profesorului 400 lei.

Întrebare deschisă **Ce obiecţii şi propuneri aveţi faţă de activitatea instituţiei în care învăţaţi?**

USM
- Trebuie să se modernizeze stilul de predare a profesorilor, nu-mi place să scriu dictare. De asemenea, ar fi bine să putem adresa întrebări;
- Mai multă transparenţă în criteriile de evaluare a studenţilor şi mai multă obiectivitate în aprecierea cunoştinţelor;
- Aş vrea ca profesorii să nu aibă studenţi preferaţi, să-i aprecieze pe toţi în mod obiectiv/ USM;
- Aş vrea ca profesorii să fie mai obiectivi şi să aprecieze studenţii după cunoştinţe;
- Pentru mine este foarte greu să merg la lecţii după masă deoarece lucrez în paralel cu studiile;
- Sunt nemulţumit că orele sunt după amiază, mă întorc noaptea de la facultate şi nu reuşesc să fac nimic;
- Sunt unii profesori depăşiţi de vârstă, au peste 80 de ani, e dificil să înţelegi prelegerile lor. Vreau să fie susţinuţi profesorii cu capacităţi moderne de predare a disciplinelor;
- Aş fi preferat ca studenţii să nu aibă de făcut lucru individual la finele anului, noi trebuie să ne pregătim de examene, nu să facem portofolii;
- Să exmatriculeze studenţii cu note rele şi să nu le ofere şanse de corectare, căci cine are de învăţat, învaţă;
- Să ni se dea mai mult timp pentru pregătirea sistematică;
- De modernizat procesul de învăţământ, mai multe activităţi computerizate, inclusiv teste şi examene;
- Nu este suficientă literatură la bibliotecă la subiectele pe care le învăţăm şi în Internet nu le găsim. Ar fi bine să suplinească fondul bibliotecii cu cărţi mai noi, inclusiv editate după hotare;
- Aş vrea să nu mai învăţăm după amiază;

UTM
- Trebuie modernizate laboratoarele şi metodele de predare;
- Avem nevoie de mai multe lecţii practice decât teorie, să putem implementa noi tehnologii;
- Reparaţie şi condiţii mai bune la cămin;
- Să ni se predea tehnologiile moderne, să fie organizate galerii de produse noi;
- Să fie inclusă în lista obiectelor psihologia;
- Prelegerile să fie mai puţine, iar practică mai multă. Ar fi bine ca la informatică să ni se ofere calculatoare mai noi sau măcar să fie într-o stare mai bună;
- Să se organizeze cât mai multe ore practice cu echipament modern;
- E de dorit ca lucrările de laborator să fie planificate după orele teoretice;
- Multe locuri în cămine sunt împărţite profesorilor şi familiilor acestora, studenţii fiind dezavantajaţi;

ASEM
- Cât mai multe ore de practică, eventual din contul lecţiilor teoretice;
- E foarte dificil să-ţi găseşti un loc pentru a face practica, ar fi bine ca în acest scop universitatea să contacteze mai mult antreprenorii;
- Avem nevoie de mai multă practică decât teorie;

ULIM
- Să instaleze în auditorii microfoane pentru profesori, că nu se aude aproape deloc prelegerea;
- La noi totul e bine: şi condiţiile, şi profesorii sunt faini, doar că n-ar trebui să se achite absenţele;
- Totul mă aranjează, e foarte bine la noi. Sunt mulţumit că sunt student la o asemenea universitate;

- Tehnica e prea veche şi deteriorată. Trebuie de optimizat orarul obiectelor astfel încât acesta să fie redus măcar cu o jumătate de oră;
- Să nu se achite întârzierile şi absenţele la lecţii, uneori există motive foarte serioase;
- Să ne divizeze în mai multe grupe sau să ne ofere auditorii mai spaţioase ca să nu stăm la o bancă câte 3-4 persoane sau să împrumutăm scaune din sala vecină;
- Să nu predea studenţi din anul 3-4, ei nu au nici cunoştinţe, nici experienţă
- Să procure cărţi noi pentru bibliotecă şi să suplimenteze numărul de scaune pentru studenţi în incinta ei;
- Să nu transforme întârzierile în absenţe;
- Sunt satisfăcut pe deplin de condiţii, reparaţie, mobilier, tehnică, bibliotecă … trebuie doar să dam dovadă de cunoştinţe.

UPSC

- Să fie compactizat programul de studii astfel încât să se reducă anii de studii. Ar fi bine să ni se ofere tehnologii noi şi condiţii mai bune pentru a studia;
- Lasă de dorit cantina: calitatea bucatelor şi mirosul din încăpere. Ar fi bine ca biblioteca să fie mai bogată în manuale şi să dispună de tehnică/computere;
- Condiţiile din unele cabinete (calitatea reparaţiei) şi sala de lectură a bibliotecii lasă mult de dorit. La fel şi cantina, în ea nu este ventilaţie, bucatele mai vechi sunt reîncălzite şi oferite studenţilor;
- Să fie mai ieftină şi mai bine pregătită mâncarea la cantina universităţii;
- Să avem condiţii mai bune în auditorii şi, mai ales, în cămine. Să crească fondul de manuale din biblioteci, căci e destul de dificil să procuri multe manuale la diferite discipline.

Concluzii şi recomandări

Rezultatele sondajului expres atestă ca 91% din studenţi apreciază faptul că profesorii îi informează despre criteriile de evaluare a cunoştinţelor; 80% consideră că profesorii depun efort pentru ca prelegerile să fie clare şi utile pentru studenţi; 67% afirmă că evaluează calitatea prelegerilor profesorilor; 85% confirmă existenţa unor coduri de conduită etică în cadrul universităţilor în care studiază şi susţin că sunt familiarizaţi cu prevederile acestuia. În ce priveşte aplicarea Codului, doar ¼ din respondenţi cred că cei care îl încalcă sunt sancţionaţi. Aproape jumătate din respondenţi susţin că studenţii întreprind tentative de mituire a profesorilor şi circa 1/3 – că profesorii sunt cei care solicită bani, cadouri şi favoruri pentru a îi nota mai bine pe studenţii.

Studenţii vin cu un şir de propuneri de îmbunătăţire a vieţii universitare. Printre acestea figurează: modernizarea stilului de predare, inclusiv prin prezentări computerizate, sporirea transparenţei şi a obiectivităţii în aprecierea cunoştinţelor, suplimentarea orelor practice, modernizarea laboratoarelor, o atitudine mai principială fată de studenţii cu o reuşită proastă, efectuarea reparaţiilor şi asigurarea unor condiţii mai bune la cămine; îmbunătăţirea calităţii alimentaţiei în cantinele universitare.

Rezultatele intervievării atestă o situaţie îngrijorătoare privind practicile de copiere şi plagiat: circa 2/3 din respondenţi afirmă că în instituţia în care învaţă se copie la examene, teste şi aproape o jumătate din respondenţi cunosc despre cazuri de plagiere a referatelor şi tezelor de licenţă. În acest context este alarmantă extinderea, pe parcursul mai multor ani, a fenomenului de comercializare a tezelor şi referatelor prin intermediul Internet-ului, anunţurilor prin poşta electronică şi prin aşa-numită „publicitate stradală" prin care se promovează practici ilicite de furt intelectual. Trezeşte încă mai multă nedumerire prezenţa clauzei de drept de autor pe paginile web ale unor companii care intermediază furtul intelectual (Copyright © Diplom.md ®).

TI–Moldova a atenţionat Ministerul Educaţiei şi Ministerul Afacerilor Interne asupra situaţiei alarmante în contextul practicilor de copiere şi plagiat în instituţiile superioare de învăţământ, precum şi asupra extinderii fenomenului de comercializare a tezelor şi referatelor prin Internet (www.diplom.md, www.teza.md) şi „publicitatea stradală", prin care se promovează fraudele intelectuale.

Totodată, având în vedere faptul că Ministerul Educaţiei este autoritatea responsabilă pentru calitatea educaţiei, iar Ministerul Afacerilor Interne – pentru combaterea diferitor tipuri de fraude, autorităţile în cauză au fost somate să ia atitudine de cele semnalate şi, în cazul în care cadrul legal nu prevede sancţiuni *semnificative* pentru persoanele care practică sau intermediază furtul intelectual, autorităţilor li s-a cerut să recurgă la dreptul de a iniţia stabilirea unor asemenea sancţiuni.

În calitate de recomandare în acest context TI-Moldova sugerează de a recurge la practica altor ţări în utilizarea sistemelor informaţionale de identificare a cazurilor de plagiat şi combaterea acestui fenomen.

Anexa 1

Chestionar

Transparency International – Moldova desfăşoară acest sondaj în cadrul proiectului de monitorizare a implementării *Strategiei Naţionale de prevenire şi combatere a corupţiei* finanţat de Fundaţia Soros-Moldova şi Partnership for Transparency Fund. Scopul sondajului este de a evalua opiniile studenţilor instituţiilor de învăţământ superior subordonate Ministerului Educaţiei privind profesionalismul şi integritatea angajaţilor acestor instituţii.

Vă mulţumim anticipat pentru participarea la sondaj şi Vă asigurăm că acest **chestionar este anonim**, rezultatele sondajului vor fi prezentate într-o formă generalizată.

1. Cum credeţi, în instituţia la care învăţaţi … %

	Da	**Nu**	**NŞ/NR**
Profesorii fac tot posibilul pentru ca prelegerile lor să fie cât mai clare şi utile studenţilor?	80	18	2
Profesorii informează studenţii despre criteriile de evaluare a cunoştinţelor?	91	8	1
Se copie la lucrări de control, teste, examene?	65	34	1
Se plagiază eseuri, referate, teze de licenţă, inclusiv prin Internet?	51	30	19
Au loc cazuri de hărţuire a studenţilor în funcţie de naţionalitate, stare socială, religie, gen etc.?	15	80	5
Au loc cazuri când studenţii hărţuiesc profesorii?	11	86	3
Profesorii solicită bani, cadouri pentru a pune o notă mai bună?	28	64	8
Studenţii comit tentative de corupere a profesorilor?	48	40	12
Studenţii evaluează calitatea prelegerilor profesorilor?	67	31	2

2. În instituţia în care învăţaţi există un Cod de conduită/etică pentru studenţi şi angajaţi? %

Da	Nu	NŞ/NR
85	10	5

3. Dacă un asemenea Cod există …%

cunoaşteţi prevederile lui?		**au fost aplicate sancţiuni persoanelor care au încălcat Codul?**		
Da	Nu	Da	Nu	NŞ/NR
73	27	25	52	23

4. Garantându-vă anonimatul, vă rugăm să ne povestiţi dacă pe parcursul ultimului an au fost cazuri ca angajaţii instituţiei să vă dea de înţeles că vă pot ajuta să susţineţi examenul, teza de licenţă etc. în schimbul unei sume de bani, cadouri etc. ?

5. Ce obiecţii şi propuneri aveţi faţă de activitatea instituţiei în care învăţaţi?

Anexa 2

TI 02/12 din 12.01.2012

Domnului Mihail Şleahtiţchi
Ministru al Educaţiei

Domnului Alexei Roibu
Ministru al Afacerilor Interne

Transparency International – Moldova (TI-Moldova) a efectuat un sondaj expres al studenţilor din instituţiile de învăţământ superior în cadrul monitorizării Strategiei Naţionale Anticorupţie. Una din problemele care trezeşte o îngrijorare deosebită este practica răspândită de compilare şi plagiere a eseurilor, lucrărilor de curs, tezelor de licenţă în cadrul acestor instituţii. Este alarmantă şi extinderea, pe parcursul a mai multor ani, a fenomenului de comercializare a tezelor şi referatelor prin intermediul Internet-ului (în special, paginile web **www.diplom.md, www.teza.md),** anunţurilor prin poşta electronică şi prin aşa-numită „publicitate stradală" (plasată pe garduri) prin care se promovează practici ilicite de furt intelectual.

Având în vedere faptul că Ministerul Educaţiei este autoritatea responsabilă pentru calitatea educaţiei, iar Ministerul Afacerilor Interne – pentru combaterea diferitor tipuri de fraude, vă rugăm să luaţi atitudine de cele semnalate. În cazul în care cadrul legal nu prevede sancţiuni *semnificative* pentru persoanele care practică sau intermediază furtul intelectual, vă rugam să recurgeţi la dreptul de a iniţia stabilirea unor asemenea sancţiuni în vederea prevenii pe viitor a acestui fenomen.

În anexă - extras de pe paginile web **www.diplom.md** şi **www.teza.md.**

Cu respect,

Lilia Caraşciuc,
Director Executiv

Compania **Diplom.md** este **lider in R. Moldova!**

Presteaza servicii incepind cu anul 2005, fiind o intreprindere oficial inregistrata. In acest rastimp am devenit asistenti de incredere pentru multi studenti. Toate lucrarile se efectueaza de catre specialisti inalt calificati, cu experienta in domeniile relevante.

Pe parcursul anilor am inregistrat succese considerabile, reusind sa cuprindem practic toate ramurile de cunostinte: de la discipline elementare pina la directii mai specifice in cadrul unei anumite stiinte.

Pozitia de lider ne permite sa mentinem un spectru vast de servicii prestate:

- de la referate, teze de an si de licenta pina la teze de masterat si elaborarea de publicatii stiintifice.,
- traducerea textelor de orice dificultate si a documentelor, cu autentificare notariala

Realizam:

- teze de masterat;
- teze de licenta;
- teze de an;
- lucrari de control;
- referate;
- disertatii;
- rapoarte lucrari practice;
- eseuri;
- compuneri;
- articole;
- raspunsuri pentru examenele de licenta;
- discursuri;
- adnotari;
- rezumate;
- recenzii;

la disciplinele economice, umanitare, juridice, tehnice si stiinte reale in limbile rusa, romana, engleza, franceza, germana, spaniola, ucraineana.

Unicitatea activitatii noastre consta in faptul ca oferim asistenta la toate specialitatile si disciplinele. Fiecare comanda este individuala si coordonata cu cerintele clare ale clientului. Apelindu-ne, puteti fi siguri ca teza comandata, referatul, traducerea unui text sau document va fi efectuata calitativ, indiferent de gradul de complexitate.

Disponibilitatea unui birou in centrul orasului Chisinau, precum si a filialei deschise recent in sectorul Riscani, utilate cu tehnica moderna, ne permite la maximum sa luam in consideratie necesitatile clientilor si in timp optimal sa evaluam comanda, si de asemenea sa prezentam lucrarea calitativ in termenii stabiliti.

Dezideratul companiei Diplom.md este permanenta crestere si extindere a activitatii sale, antrenind noi persoane talentate!

Oficiul «Centru»:	**Oficliul «Riscani»:**
mun. Chisinau, str. Armeneasca, 55, et. 4, of. 402 (vizavi de Piata Centrala, cladirea Institutului de proiectari)	mun. Chisinau, str. Miron Costin, 7,partea stinga, et. 1, of. 104
Tel. fix.: + (373 22)261127 **Tel. mob.:** + (373)79261127 **ICQ:** 465-437-270 **Skype:** diplom.md **E-mail:** diplom@diplom.md www.diplom.m	**Tel. fix.:** + (373 22)438226 **Tel. mob.:** + (373)79794477 **ICQ:** 376-868-147 **Skype:** diplom.ru **E-mail:** diplom@diplom.md www.diplom.md

Copyright © **Diplom.md** ®. All Rights Reserved. Все права защищены

Fie că aveţi nevoie de o lucrare de an, licenţă sau master, noi venim în sprijinul oricărui student interesat în elaborarea unei anumite teze la comandă.

Dat fiind faptul că colaborăm cu o multitudine de profesori din Republica Moldova, vă putem garanta o lucrare inedită, realizată în concordanţă cu cerinţele dumneavoastră, avînd la bază un grad sporit de profesionalism.

De asemenea, pe lîngă executarea unei teze de calitate suntem gata să vă mai oferim:

- un preţ competitiv;

- discreţie maximă;

- o reducere în mărime de 15% pentru fiecare comandă de către o persoană venită din partea dumneavoastră.

Pentru detalii nu ezitaţi să ne contactaţi la numerele: 0603344224 sau 079334424

Ţinînd cont de numărul tot mai mare a cererilor parvenite din partea studenţilor, ne dorim o extindere mai amplă în rîndul profesorilor din învăţămîntul superior al Republicii Moldova.

În acest sens, vă propunem următoarele avantaje ca urmare a unei colaborări cu noi :

- Publicarea în mod gratuit şi în număr nelimitat a bazei dvs. de teze, care la rîndul său este reflectată atît pe site, cît şi în primele rînduri a motoarelor de căutare.

- Realizarea unor teze la comandă de către dvs. contra unei remunerări decente.

- Confidenţialitate maximă.

Pentru detalii nu ezitaţi să ne contactaţi la numerele: 0603344224 sau 079334424

Bursa tezelor studenţeşti:

Drept Ştiinţe Economice Relaţii Internaţionale, Ştiinţe Politice şi Administrative Limbi şi Literaturi Străine Jurnalism şi Ştiinţe ale Comunicării Istorie şi Filosofie Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei Sociologie si Asistenţă Socială	Inginerie Mecanică şi Transporturi Inginerie şi Management în Construcţia de Maşini Radioelectronică şi Telecomunicaţii Calculatoare, Informatică şi Microelectronică Tehnologie şi Management în Industria Alimentară Industrie Uşoară	Energetică Inginerie Economică Fizică Matematică şi Informatică Chimie şi Tehnologie Chimică Biologie şi Pedologie Zootehnie si Biotehnologii Medicină Farmacie Stomatologie	Urbanism şi Arhitectură Cadastru, Geodezie şi Construcţii Agronomie Horticultură Sport Kinetoterapie Protecţie, Pază şi Securitate Teologie Litere Alte Facultăţi

Copyright © 2012. All rights reserved.